

KẾT LUẬN THANH TRA
Về tiêu chuẩn, đo lường, chất lượng sản phẩm hàng hóa

Căn cứ Luật Thanh tra ngày 15 tháng 11 năm 2010;

Căn cứ Luật Chất lượng sản phẩm hàng hóa ngày 21 tháng 11 năm 2007;

Căn cứ Luật Đo lường ngày 11 tháng 11 năm 2011;

Căn cứ Nghị định số 213/2013/NĐ-CP ngày 20/12/2013 của Chính phủ về tổ chức và hoạt động của thanh tra ngành khoa học và công nghệ;

Căn cứ Quyết định số 03/2016/QĐ-UBND ngày 04/01/2016 của UBND tỉnh Nghệ An ban hành quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, cơ cấu tổ chức bộ máy của Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Nghệ An;

Xét Báo cáo kết quả thanh tra ngày 03 tháng 01 năm 2022 của Đoàn thanh tra theo Quyết định số 194/QĐ-SKHCN ngày 10 tháng 11 năm 2022,

Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ kết luận thanh tra như sau:

1. Khái quát chung

Những năm gần đây, các hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực tiêu chuẩn đo lường chất lượng trong lĩnh vực kinh doanh xăng dầu có ảnh hưởng trực tiếp đến quyền lợi của người tiêu dùng giảm hẳn. Nguyên nhân chính do Thanh tra Sở Khoa học và Công nghệ cùng với các lực lượng chức năng của tỉnh Nghệ An liên tiếp phát hiện và xử lý nghiêm minh nhiều tổ chức, cá nhân vi phạm. Bên cạnh đó, ý thức tự giác tuân thủ pháp luật, giữ gìn uy tín của các chủ thể kinh doanh mặt hàng này cũng ngày được nâng cao. Mặt khác, chính sự giám sát có hiệu quả của người tiêu dùng thông qua việc cung cấp thông tin cho các lực lượng chức năng về các trường hợp nghi vấn vi phạm cũng góp phần nhiều trong việc giảm thiểu những hành vi vi phạm.

Năm 2021 tiếp tục là năm khó khăn của các tổ chức, cá nhân sản xuất kinh doanh nói chung và của các doanh nghiệp kinh doanh xăng dầu nói riêng. Các lĩnh vực sản xuất kinh doanh có sử dụng đến xăng dầu nhiều như: vận chuyển hành khách, vận tải hàng hóa, đánh bắt hải sản,... bị ngưng trệ trong thời gian dài, dẫn đến sản lượng tiêu thụ xăng dầu trên địa bàn tỉnh giảm mạnh. Tuy vậy, xăng dầu lại là loại hàng hóa có tính đặc thù, mang tính chiến lược và đóng vai trò quan trọng trong tất cả các lĩnh vực sản xuất, đời sống xã hội. Mặt khác, lĩnh vực kinh doanh này luôn ẩn chứa các hành vi gian lận thương mại. Do đó, cần thiết phải duy trì sự kiểm tra, kiểm soát của

các lực lượng chức năng. Theo kế hoạch thanh tra năm 2021 đã được phê duyệt, Thanh tra Sở đã tiến hành thanh tra chuyên ngành về tiêu chuẩn, đo lường, chất lượng đối với các doanh nghiệp kinh doanh xăng dầu trên địa bàn các huyện: Kỳ Sơn, Tương Dương, Con Cuông, Anh Sơn, Tân Kỳ, Nghi Lộc và thị xã Cửa Lò. Ngoài việc ngăn ngừa các hành vi vi phạm, bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, thì một trong những mục đích chính của cuộc thanh tra lần này mà Thanh tra Sở hướng tới là tăng cường hướng dẫn cho các doanh nghiệp kinh doanh xăng dầu thực hiện tốt quy định về xây dựng, áp dụng và duy trì hệ thống quản lý chất lượng, các nghĩa vụ tự kiểm soát về đo lường cũng như thiết lập hồ sơ chất lượng trong hoạt động bán lẻ xăng dầu.

Cũng trong thời gian này, theo đề nghị của UBND huyện Nam Đàn, Thanh tra Sở cùng với Đội Quản lý thị trường số 10 đã phối hợp với Đoàn kiểm tra liên ngành của UBND huyện Nam Đàn tiến hành kiểm tra, lấy mẫu và xử lý Doanh nghiệp tư nhân Nga Minh (địa chỉ: Khối Hạ Long, thị trấn Nam Đàn, huyện Nam Đàn) do có hành vi bán xăng vi phạm chất lượng. Thanh tra Sở đã hỗ trợ UBND huyện Nam Đàn thiết lập hồ sơ tham mưu Chủ tịch UBND tỉnh xử phạt với số tiền là: 340.688.950 đồng (ba trăm bốn mươi triệu, sáu trăm tám mươi tám ngàn, chín trăm năm mươi đồng); tước quyền sử dụng Giấy chứng nhận cửa hàng đủ điều kiện bán lẻ xăng dầu 01 tháng; buộc thu hồi để tái chế 34.000 lít (ba mươi tư ngàn lít) xăng E5 RON 92-II vi phạm chất lượng, 11.260 lít (mười một ngàn, hai trăm sáu mươi lít) xăng RON 95-IV còn tồn tại bể chứa.

2. Kết quả kiểm tra, xác minh

Tổng số doanh nghiệp được thanh tra: 57 doanh nghiệp với 177 phương tiện do (PTĐ) xăng dầu, bao gồm: 93 PTĐ dầu diesel, 58 PTĐ xăng RON 95, 26 PTĐ xăng E5RON 92-II.

2.1. Về thủ tục pháp lý:

56/57 doanh nghiệp kinh doanh xăng dầu xuất trình được Giấy chứng nhận đủ điều kiện bán lẻ xăng dầu và Giấy chứng nhận kiểm định các PTĐ. 01 doanh nghiệp do chủ doanh nghiệp không có mặt tại thời điểm thanh tra nên chưa kiểm tra được thủ tục pháp lý.

2.2. Về đo lường:

- Kẹp chỉ niêm phong: 175/177 PTĐ của 56 doanh nghiệp còn nguyên kẹp chỉ niêm phong. Có 02 PTĐ của Cửa hàng xăng dầu DKC Sông Biển số 4 (địa chỉ: xã Xiêng My, huyện Tương Dương) thuộc Công ty cổ phần Giao thông vận tải và Dạy Nghề đã bị đứt kẹp chỉ. Tuy nhiên, sai số thực tế của 02 PTĐ này đảm bảo trong mức

cho phép. Sau khi kiểm tra, xác minh cho thấy: 02 PTĐ của doanh nghiệp bị hỏng, mới sửa chữa xong. Quá trình sửa chữa, doanh nghiệp có văn bản báo cáo với Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng. Sau khi sửa chữa xong, doanh nghiệp đã liên hệ với Trung tâm Kỹ thuật Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng để được kiểm định lại, tuy nhiên đến tại thời điểm thanh tra, đơn vị kiểm định chưa sắp xếp kế hoạch làm việc được.

- Kiểm tra sai số phương tiện đo: tất cả PTĐ của 57 doanh nghiệp được thanh tra đều có sai số nằm trong mức sai số cho phép, quy định tại Quy trình kiểm định cột đo xăng dầu ĐLVN 10:2017 và Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN ngày 25/8/2015 của Bộ Khoa học và Công nghệ quy định về đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu.

2.3. Về chất lượng:

- Các doanh nghiệp được thanh tra đã thực hiện công bố tiêu chuẩn áp dụng đúng quy định: trên các phương tiện đo ghi đầy đủ số hiệu tiêu chuẩn, chủng loại hàng hóa.

- Các doanh nghiệp được thanh tra cung cấp được đầy đủ hợp đồng đại lý/nhượng quyền, thể hiện rõ thương nhân cung cấp hàng hóa của mình.

- Đoàn thanh tra lấy 01 mẫu xăng E5 RON 92-II của 01 doanh nghiệp để thử nghiệm chất lượng. Kết quả: mẫu xăng có các chỉ tiêu chất lượng được thử nghiệm đáp ứng QCVN 1: 2015/BKHCN; Sửa đổi 1:2017 QCVN 1:2015/BKHCN Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về xăng, nhiên liệu diesel và nhiên liệu sinh học.

2.4. Về xây dựng, áp dụng và duy trì hệ thống quản lý chất lượng: thực hiện quy định tự kiểm tra, kiểm soát về đo lường:

Phần lớn các doanh nghiệp chưa thực hiện đúng, đầy đủ các nghĩa vụ về đo lường, chất lượng theo yêu cầu của Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN ngày 25/8/2015 của Bộ Khoa học và Công nghệ quy định về đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu, như: chưa xây dựng hoặc có xây dựng nhưng chưa áp dụng hệ thống quản lý chất lượng; chưa xây dựng kế hoạch và định kỳ tự kiểm tra đo lường; chưa thực hiện lấy mẫu và kiểm soát mẫu trong quá trình giao nhận hàng hóa tại cửa hàng bán lẻ... Đoàn thanh tra đã phổ biến kỹ quy định của pháp luật, đồng thời hướng dẫn chi tiết cho các doanh nghiệp cách thức thực hiện các quy định này. Trong những lần thanh tra tiếp theo, Thanh tra Sở sẽ thực hiện xử lý đối với các doanh nghiệp không thực hiện đúng các nghĩa vụ nêu trên.

3. Kết luận

3.1. Về cơ bản, các doanh nghiệp được thanh tra tuân thủ tốt các quy định của pháp luật do lường về niêm phong kẹp chì, sai số PTD nằm trong mức sai số cho phép; không có dấu hiệu gian lận về phép đo.

3.2. Tại thời điểm thanh tra, không có nghi vấn vi phạm về chất lượng. Trường hợp vi phạm chất lượng của doanh nghiệp trên địa bàn huyện Nam Đàn, theo báo cáo của UBND huyện Nam Đàn là do chủ doanh nghiệp sơ suất trong quá trình nhập hàng và thao tác vận hành hệ thống công nghệ. Thanh tra Sở sẽ có phương án giám sát thường xuyên đối với doanh nghiệp này.

3.3. Đoàn thanh tra cũng đã thực hiện tốt công tác phổ biến, hướng dẫn các quy định về đo lường, chất lượng theo yêu cầu của Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN, thể hiện đúng vai trò của cơ quan quản lý chuyên ngành. Tất cả các doanh nghiệp được thanh tra đều có ghi nhận tích cực về hoạt động này, đồng thời cam kết sẽ tuân thủ đúng, đầy đủ các nghĩa vụ theo quy định của pháp luật.

4. Yêu cầu, kiến nghị

4.1. Yêu cầu Thanh tra Sở chủ động thực hiện các biện pháp giám sát, nắm bắt tình hình, diễn biến của thị trường, kịp thời phát hiện và xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về tiêu chuẩn, đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu, đảm bảo phù hợp, an toàn trong bối cảnh tồn tại của dịch Covid-19.

4.2. Yêu cầu Thanh tra Sở phối hợp với Văn phòng đề xuất Giám đốc Sở xem xét, quyết định việc trang bị cho Thanh tra Sở 01 thiết bị đo kiểm tra nhanh một số chỉ tiêu chính của xăng, dầu để làm căn cứ phục vụ công tác lấy mẫu thử nghiệm chất lượng trong thanh tra, kiểm tra về hoạt động kinh doanh xăng dầu.

4.3. Yêu cầu Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng chỉ đạo bộ phận kiểm định cột đo xăng dầu: trong các trường hợp kiểm định bất thường đối với các phương tiện đo sau sửa chữa cần bố trí thời gian, kế hoạch kịp thời để thực hiện việc kiểm định cho các doanh nghiệp, đảm bảo đúng theo quy định của pháp luật về đo lường.

Nơi nhận:

- Thanh tra Bộ KH&CN; (Báo cáo)
- Thanh tra tỉnh;
- PGD Sở;
- Thanh tra Sở;
- Chi cục TĐC;
- Các thành viên Đoàn thanh tra;
- Các doanh nghiệp được thanh tra;
- Trung tâm TTKHCN&TH;
- Lưu VP; TTra.

GIÁM ĐỐC

Trần Quốc Thành